

Beslutningsforslag nr. B 36. Fremsat den 29. november 1983 af Riishøj (SF), Tommy Dinesen (SF), Kalnæs (SF), Ebba Strange (SF) og Hove Sørensen (SF)

Forslag til folketingsbeslutning om elforsyningsplanlægning

Folketinget pålægger energiministeren at fremsætte lovforslag om ændring af lov nr. 54 af 25. februar 1976 om elforsyning, der muliggør en elforsyningsplanlægning efter følgende principper:

- 1) bevillingshaveren (elselskaberne) pålægges at udarbejde elforsyningsplaner, hvori der lægges afgørende vægt på elbesparelser og

- 2) energiministeren bemyndiges til efter forhandling med de berørte ministerier at godkende de årlige elforsyningsplaner for så vidt angår de overordnede forhold.

Lovforslaget skal fremsættes senest sammen med revisionen af lov om varmforsyning i folketingsåret 1984-85.

Bemærkninger til forslaget

I § 5, stk. 1, nr. 4, anføres i lov om elforsyning, at bevillingshaveren (elselskaberne) udarbejder udførlige investerings- og finansierungsplaner for kapacitetsudbygning af produktions-, transmissions- og distributionsanlæg. I nr. 5 anføres videre, at bevillingshaverens beslutning om iværksættelse af anlægsarbejder i form af væsentlig ændring af bestående eller opførelse af nye produktions-, transmissions- eller distributionsanlæg godkendes af ministeren. Denne sidstnævnte beføjelse er senere delegeret til energistyrelsen.

Dette medfører, at det eneste styringsmiddel, staten har i lov om elforsyning i relation til eludbygningen, er at kunne nægte godkendelse af anlæg på over 25 MW. Dette er en yderst indirekte og uhensigtsmæssig måde, idet indgrebet da vil komme på et for sent tidspunkt. Det er ikke sket endnu, men har været på tale i forbindelse med Elkrafts beslutning om at bygge to kraftvarmeværker i hovedstadsregionen.

For at have et fyldestgørende beslutningsgrundlag på et tidligt tidspunkt er det nødvendigt, at bevillingshaveren pålægges at gennemføre en egentlig elforsyningsplanlægning, hvor konsekvenserne for samfundet af forskellige udbygningsplaner belyses – også andre end de i loven fastlagte økonomiske forhold. I Elsams og Elkrafts udbygningsplaner præsenteres i øvrigt kun det af de respektive bestyrelser besluttede udviklingsforløb. Dermed afskæres for en offentlig debat om den fremtidige elforsyning. Elforsyningsplanlægningen skal bygges op på samme måde, som det sker i andre sektorplaner med en status-, program- og perspektivdel.

I statusdelen beskrives, hvordan udviklingen har været i forhold til den forventede i det forløbne år; herunder må der gives en redegørelse for væsentlige afvigelser samt en beskrivelse af de samfundsmæssige konsekvenser heraf.

I programdelen beskrives elforbrugets/elforsynings udvikling på kort og mellemlang sigt og lægges således op til konkrete beslutninger. Det er i denne forbindelse vigtigt, at der lægges stor vægt på besparelser i elforbruget, og planerne skal inde-

holde flere prognoser for udviklingen i elforbruget. Under hensyntagen til elprognoserne skal der laves alternative elforsyningsplaner, hvor der lægges forskellig vægt på væsentlige samfundsmæssige forhold. Det er f.eks. miljøforhold, decentral/central udbygning, beskæftigelse m.v. Dertil kommer, at forholdet til varmemforsyningsplanlægningen og andre sektorhensyn må beskrives. Af planerne skal endvidere klart fremgå forudsætningerne, herunder en belysning af usikkerhederne i disse samt konsekvenserne af planerne. På baggrund af dette beslutningsgrundlag fremlægger elselskaberne en udbygningsplan, hvoraf det skal fremgå, hvorfor netop denne udbygningsplan er blevet besluttet, og hvilke afvejninger af forskellige samfundshensyn der har fundet sted forud for beslutningen.

I perspektivdelen behandles forhold for elforbruget/elforsyningen, som forventes at kunne indtages i programdelen på længere sigt. Som en vigtig del i elplanens programdel angives et program for, hvorledes den nærmere konkretisering af perspektivdelen påregnes at finde sted.

Efter godkendelsen af eludbygningsplanerne i elselskabernes repræsentantskaber skal denne sektorplan afvejes i forhold til den øvrige sektorplanlægning, f.eks. varmemforsynings-, miljøbeskyttelses-, landskabelige og trafikale hensyn.

Af miljøministeriets notat dateret 14. marts 1980 til miljø- og planlægningsudvalget fremgår det, at »de årlige udbygningsplaner, som elselskaberne udarbejder i henhold til elforsyningsloven, vurderes af energistyrelsen. På energistyrelsens initiativ er der i de sidste år lagt stigende vægt på at inddrage andre statslige myndigheder i behandlingen«. Det afgørende i denne forbindelse er imidlertid, at de statslige myndigheder ikke har nogen beføjelser, men alene kan komme med henstillinger. Dette kunne tale for at give de statslige myndigheder større beføjelser i relation til elselskabernes udbygningsplaner.

Konkret finder forslagsstillerne, at energiministerens bemyndiges til efter forhandling med de berørte ministerier at godkende elværkernes elplaner for så vidt angår de overordnede forhold. Ho-

vedsigtet hermed er at sikre overensstemmelse med den statslige energi- og miljøpolitik samt målene for den overordnede fysiske og økonomiske planlægning. Der skal således være tale om en rammebetonet stillingtagen.

Indarbejdelsen af elplanerne i normaltillæg til regionplanerne skal koordineres med sektorplanlægningen på det regionale niveau og skal ske in-

den for rammerne af de overordnede målsætninger for regionens udvikling. I forbindelse med fremlæggelsen af normalplantillæg til regionplanerne til offentlig debat vil det være muligt lokalt at påvirke elplanerene. Det kan i relation hertil nævnes, at det er nødvendigt, at programdelens tidshorisont bestemmes af hensynet til, at elselskabernes elplaner tilpasses til den fysiske planlægnings tidsrytme.